ECLI:LV:AT:2017:1221.A420298617.6.L

Lieta Nr. A420298617
SKA-1615/2017
Administratīvo lietu departaments

Latvijas Republikas Augstākā tiesa
LĒMUMS
Rīgā 2017.gada 21.decembrī

Augstākā tiesa šādā sastāvā:
tiesnese Dace Mita,
tiesnese Veronika Krūmiņa,
tiesnese Rudīte Vīduša

rakstveida procesā izskatīja /pers. A/ blakus sūdzību par Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2017.gada 11.oktobra lēmumu daļā, ar kuru atteikts pieņemt pieteikumu daļā.

Aprakstošā daļa

[1] Ar spēkā stājušos tiesas spriedumu atcelti Valsts policijas lēmumi pret pieteicēju /pers. A/ ierosinātajā administratīvā pārkāpuma lietā un lieta izbeigta.

Pamatojoties uz tiesas spriedumu, pieteicējs vērsās Valsts policijā ar iesniegumu par zaudējumu, morālā un personiskā kaitējuma atlīdzināšanu, citastarp lūdzot uzlikt pienākumu atbildīgajām institūcijām informēt pieteicēju par piemērotajām regresa prasībām un atbildīgo amatpersonu vainas pakāpes konstatāciju.

Valsts policija atvainojās par radīto kaitējumu un noraidīja atlīdzinājuma piešķiršanu naudā (izņemot daļā par zaudējumiem saistībā ar juridiskās palīdzības saņemšanu 19,21 *euro*), taču neatbildēja saistībā ar lūgumu sniegt informāciju.

[2] Pieteicējs vērsās tiesā ar pieteikumu par atlīdzinājuma noteikšanu, vienlaikus lūdzot arī uzlikt pienākumu Valsts policijai informēt pieteicēju par piemērotajām regresa prasībām un atbildīgo amatpersonu vainas pakāpes konstatēšanu.

[3] Administratīvās rajona tiesas tiesnesis ar 2017.gada 11.oktobra lēmumu atteicās pieņemt pieteikumu daļā par pienākuma uzlikšanu Valsts policijai sniegt informāciju pieteicējam, jo pieteicējam šajā daļā nav subjektīvo tiesību iesniegt pieteikumu.

Lēmums pamatots ar to, ka no Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 32.panta otrās daļas, 33.panta pirmās un sestās daļas, kā arī 34.panta pirmās daļas izriet, ka zaudējumu piedzīšana regresa kārtībā no zaudējumus nodarījušās amatpersonas ir iestādes iekšējs process. No normatīvajiem aktiem neizriet iestādes pienākums informēt privātpersonu, kurai atlīdzināti radušies zaudējumi. Savukārt personai nav tiesību šādu informāciju pieprasīt.

[4] Pieteicējs par rajona tiesas tiesneša lēmumu iesniedza blakus sūdzību.

Sūdzībā norādīts, ka Informācijas atklātības likuma 5.pants nepiešķir ierobežotas informācijas statusu informācijai par piemērotajām regresa prasībām un atbildīgo amatpersonu vainas pakāpi. Tādēļ pieteicējam ir tiesības šādu informāciju saņemt.

Motīvu daļa

[5] Informācijas atklātības likuma 2.panta trešā daļa noteic, ka informācija ir pieejama sabiedrībai visos gadījumos, kad likumā nav noteikts citādi. Atbilstoši minētā likuma 10.panta pirmajai daļai iestāde informāciju sniedz pēc savas iniciatīvas vai pēc privātpersonas pieprasījuma. Ja informācijas pieprasījums par vispārpieejamas informācijas sniegšanu saņemts no personas, tad atbilstoši šā panta trešajai daļai šādu informāciju sniedz jebkuram, kas to vēlas saņemt, ievērojot personu vienlīdzību informācijas iegūšanā. Pieprasītājam nav īpaši jāpamato sava interese par vispārpieejamu informāciju, un to viņam nevar liegt tāpēc, ka šī informācija neattiecas uz pieprasītāju.

Informācijas atklātības likuma 15.panta pirmajā daļā paredzēts, ka iestādes izdoto administratīvo aktu par atteikumu sniegt informāciju vai izpildīt informācijas pieprasījumu, kā arī faktisko rīcību, kas izpaudusies kā informācijas nesniegšana vai nepienācīga sniegšana, var apstrīdēt un pārsūdzēt Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.

No minētajām tiesību normām izriet, ka personām ir tiesības vērsties iestādē ar informācijas pieprasījumu un informācijas nesniegšanas gadījumā ar šādu prasījumu tālāk vērsties administratīvajā tiesā. Šādas tiesības ir arī pieteicējam. Līdz ar to rajona tiesas tiesnesis nepamatoti atzina, ka pieteicējam nav subjektīvo tiesību iesniegt pieteikumu par pienākuma uzlikšanu Valsts policijai sniegt informāciju par piemērotajām regresa prasībām un amatpersonu vainas pakāpēm. Tiesneša lēmumā aplūkotais tiesību jautājums par to, vai ir izsniedzama informācija par valsts amatpersonai regresa kārtībā

piemērotajām sankcijām ir risināms, izskatot lietu pēc būtības.

[6] Vienlaikus Augstākā tiesa jau pieteikuma pieņemšanas stadijā konstatē, ka pieteicēja prasītā informācija nav izsniedzama un pieteikums šajā daļā ir noraidāms pēc būtības. Līdz ar to ir piemērojama Administratīvā procesa likuma 191.[1]panta pirmā daļa, saskaņā ar kuru tiesnesis var atteikt pieteikuma izskatīšanu un atdot to atpakaļ pieteicējam, ja pieteikums ir acīmredzami nepamatots (acīmredzami noraidāms pēc būtības).

[7] Atbilstoši Valsts pārvaldes iestāžu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanas likuma 33. un 34.pantam jautājums par amatpersonu civiltiesisko atbildību kļūst aktuāls un risināms gadījumā, ja publisko tiesību juridiskai personai rodas pienākums personai atlīdzināt zaudējumus. Tas nozīmē, ka pieteicēja informācijas pieprasījums ir cieši saistīts ar atlīdzinājuma jautājumu jeb pieteicējam atlīdzināmajiem zaudējumiem (ar to saprotot arī personisko, tostarp morālo, kaitējumu), kas nodarīti ar iestādes prettiesisku lēmumu administratīvā pārkāpuma lietā. Pieteicējs ir iesniedzis tiesā arī pieteikumu par zaudējumu atlīdzināšanu. Par šo prasījumu tiesvedība ir ierosināta un nav noslēgusies.

[8] Kā konstatējams no lietas materiāliem, Valsts policijai šobrīd nav informācijas par amatpersonām piemērotajām regresa prasībām un amatpersonu vainas pakāpēm, jo policija šādus jautājumus nav risinājusi. Ja pieteicējam ierosinātās tiesvedības rezultātā tiks nolemts atlīdzināt zaudējumus naudā sakarā ar izbeigto administratīvā pārkāpuma lietu, iestādei būs pamats veikt dienesta izmeklēšanu un lemt par attiecīgo amatpersonu atbildību.

[9] Tā kā rajona tiesas tiesnesis nepamatoti atteicies pieņemt pieteikumu daļā par informācijas sniegšanu sakarā ar pieteicēja subjektīvo tiesību neesību, tiesneša lēmums ir atceļams un pieteikumu šajā daļā atsakāms izskatīt kā acīmredzami nepamatotu, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 191.[1]panta pirmo daļu.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 191.[1]panta pirmo daļu, 323.panta pirmās daļas 3.punktu un 324.panta pirmo daļu, Augstākā tiesa

nolēma:

atcelt Administratīvās rajona tiesas tiesneša 2017.gada 11.oktobra lēmumu daļā, ar kuru atteikts pieņemt /pers. A/ pieteikumu par pienākuma uzlikšanu Valsts policijai informēt pieteicēju par piemērotajām regresa prasībām un atbildīgo amatpersonu vainas pakāpi. Šajā daļā pieteikumu atteikties izskatīt;

noraidīt /pers. A/ blakus sūdzību.

Lēmums nav pārsūdzams.

Tiesnese D. Mita

Tiesnese V. Krūmiņa

Tiesnese R. Vīduša